

Mezinárodní výzkum dospělých
Programme for the International Assessment of Adult Competencies

První zjištění z výzkumu OECD PIAAC Prezentace pro pracovníky MŠMT, 21.10.2013

Arnošt Veselý

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Obsah prezentace

- Základní informace o výzkumu
- Celkové výsledky v mezinárodním srovnání
- Kompetence podle věku, pohlaví, vzdělání, rodinného zázemí
- Některé implikace pro vzdělávací politiku

Základní informace o výzkumu PIAAC

- komplementární k výzkumu PISA
- šetření dospělých ve věku 16-65 let
- testy čtenářské a numerické gramotnosti a dovednosti řešit problémy v prostředí informačních technologií
- dotazníky mapující počáteční a další vzdělávání, zkušenosti na trhu práce a využívání dovedností v životě a v práci
- reprezentativní výzkum, náhodný výběr respondentů
- administrace vyškolenými tazateli v domácnostech
- administrace prostřednictvím přenosného počítače (CAT) s alternativou písemného testu

Základní informace o výzkumu PIAAC

- hlavní sběr na přelomu 2011, 2012
- Celkem 24 vyspělých zemí: Austrálie, Belgie (Vlámsko), Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Japonsko, Kanada, Jižní Korea, Kypr, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Rakousko, Rusko, Slovensko, Spojené státy americké, Španělsko, Švédsko, Velká Británie (Anglie a Severní Irsko).
- účast celkem 166 000 respondentů
- v ČR získána data od 6102 respondentů, dosažená návratnost 66 %
- zahájena druhá vlna: Chile, Indonésie, Izrael, Litva, Nový Zéland, Řecko, Singapur, Slovinsko a Turecko
- předpokládaná periodičita 10 let

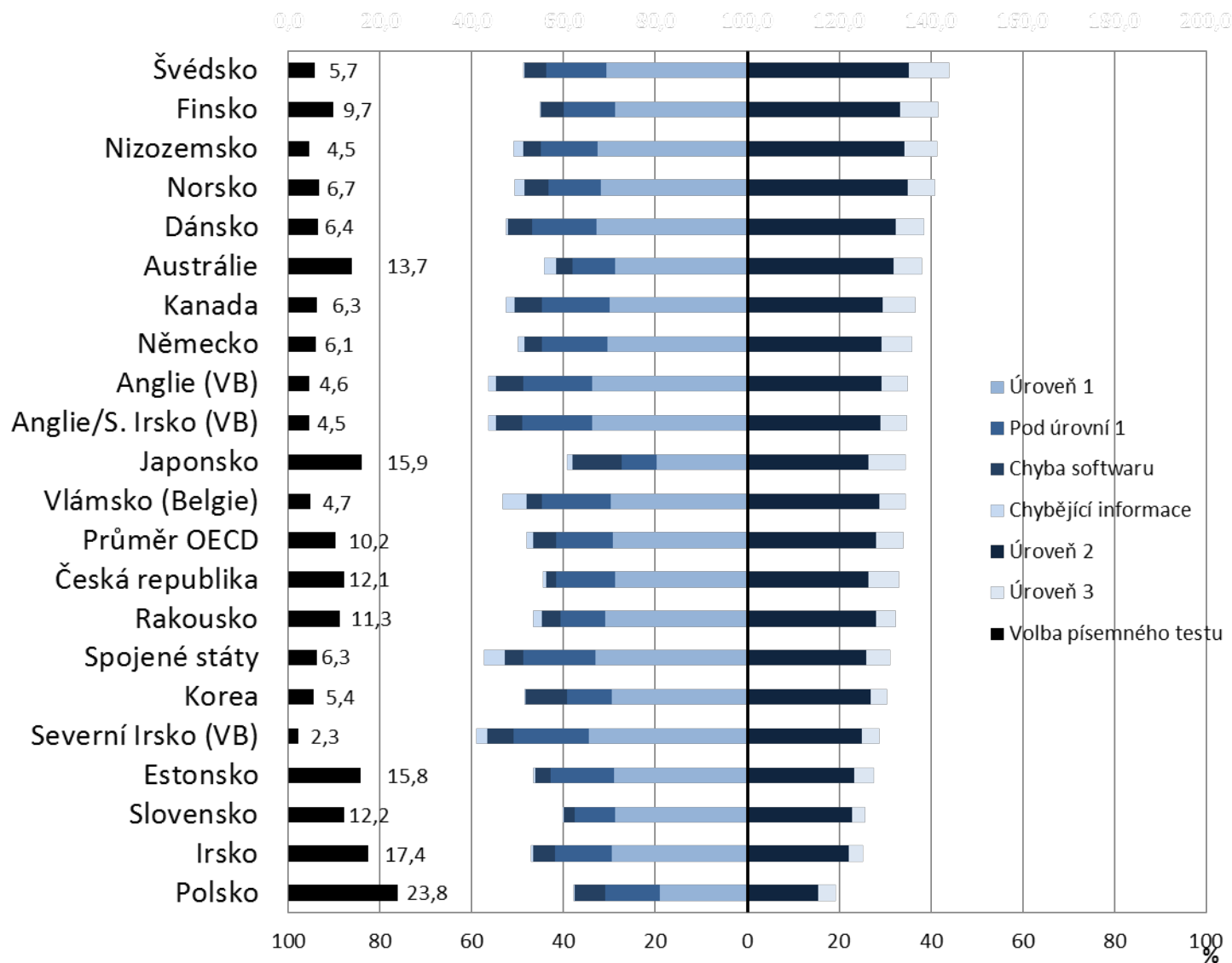
Průměrný výsledek v testu čtenářské gramotnosti

Průměrný výsledek	Srovnávaná země	Země, jejichž výsledek NENÍ významně odlišný od srovnávané země
296	Japonsko	
288	Finsko	
284	Nizozemí	
280	Austrálie	Norsko, Švédsko
279	Švédsko	Austrálie, Norsko
278	Norsko	Austrálie, Švédsko
276	Estonsko	Česká republika, Vlámsko (Belgie)
275	Vlámsko	Česká republika, Estonsko, Slovensko
274	Česká republika	Kanada, Estonsko, Korea, Slovensko, Vlámsko, Anglie/S.Irsko (VB)
274	Slovensko	Kanada, Česká republika, Korea, Vlámsko, Anglie/S.Irsko (VB)
273	Kanada	Česká republika, Korea, Slovensko, Anglie/S.Irsko (VB)
273	Průměrný výsledek	Kanada, Česká republika, Korea, Slovensko, Anglie /S.Irsko (VB)
273	Korea	Kanada, Česká republika, Slovensko, Anglie/S.Irsko (VB)
272	Anglie/S.Irsko (VB)	Kanada, Česká republika, Dánsko, Korea, Slovensko, Spojené státy americké
271	Dánsko	Rakousko, Německo, Spojené státy americké, Anglie/S.Irsko (VB)
270	Německo	Rakousko, Dánsko, Spojené státy americké, Anglie/S.Irsko (VB), Kypr
270	Spojené státy americké	Rakousko, Dánsko, Německo, Anglie/S.Irsko (VB), Kypr
269	Rakousko	Dánsko, Německo, Spojené státy americké, Kypr
269	Kypr	Rakousko, Německo, Spojené státy americké, Irsko
267	Polsko	Irsko
267	Irsko	Polsko, Kypr
262	Francie	
252	Španělsko	Itálie
250	Itálie	Španělsko

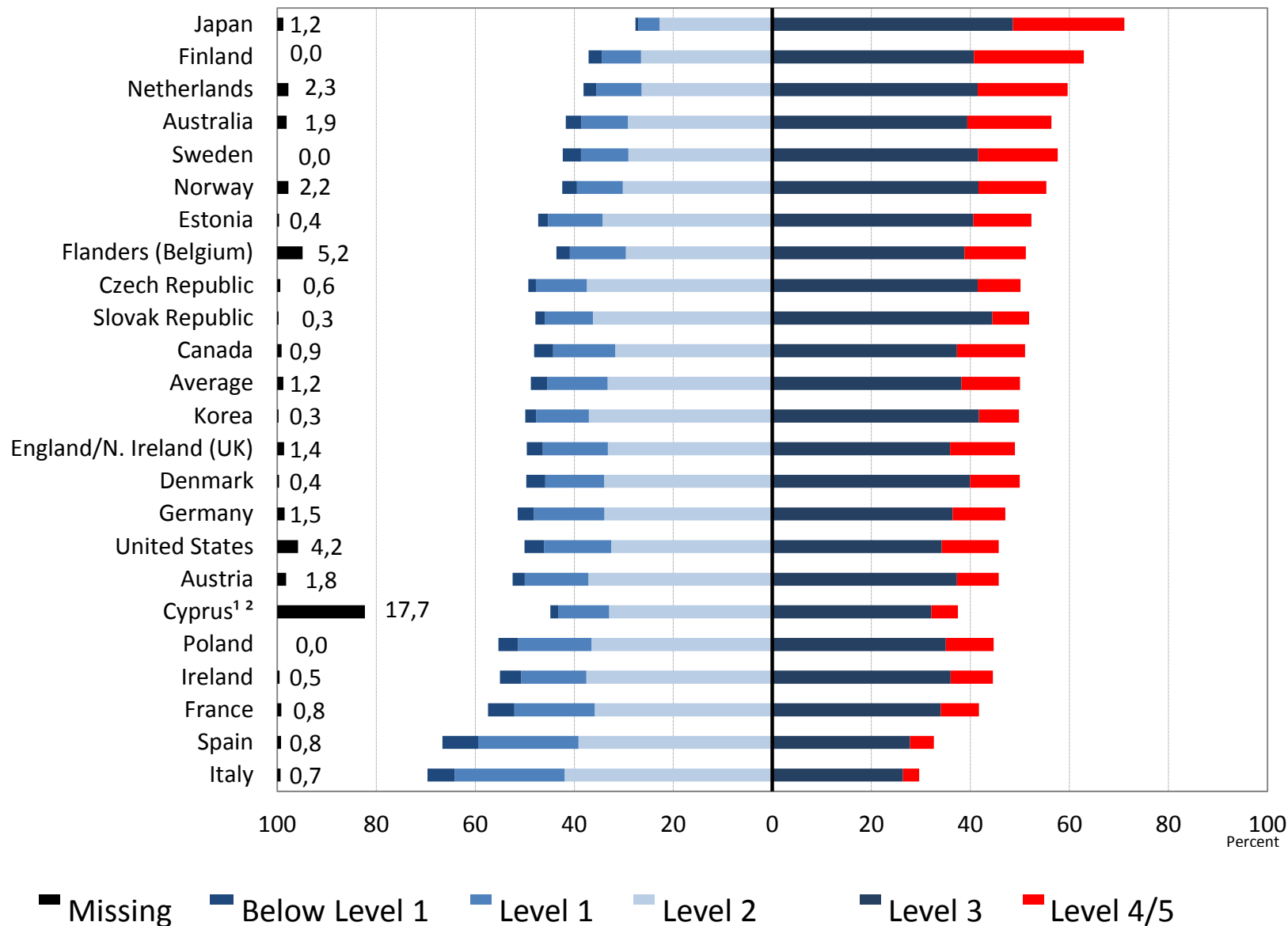
Průměrný výsledek v testu numerické gramotnosti

Průměrný výsledek	Srovnávaná země	Země, jejichž výsledek NENÍ významně odlišný od srovnávané země
288	Japonsko	
282	Finsko	Nizozemí, Vlámsko (Belgie)
280	Vlámsko	Dánsko, Finsko, Nizozemí, Norsko, Švédsko
280	Nizozemí	Finsko, Norsko, Švédsko, Vlámsko (Belgie)
279	Švédsko	Dánsko, Nizozemí, Norsko, Vlámsko (Belgie)
278	Norsko	Dánsko, Nizozemí, Švédsko, Vlámsko (Belgie)
278	Dánsko	Norsko, Švédsko, Vlámsko (Belgie)
276	Slovensko	Rakousko, Česká republika
276	Česká republika	Rakousko, Slovensko
275	Rakousko	Česká republika, Estonsko, Slovensko
273	Estonsko	Rakousko, Německo
272	Německo	Estonsko
269	Průměr	Austrálie
268	Austrálie	Kanada
265	Kanada	Austrálie, Kypr
265	Kypr	Kanada, Korea
263	Korea	Anglie/S. Irsko (VB), Kypr
262	Anglie/S. Irsko	Korea, Polsko
260	Polsko	Anglie/S. Irsko (VB)
256	Irsko	Francie, Spojené státy americké
254	Francie	Irsko, Spojené státy americké
253	USA	Francie, Irsko
247	Itálie	Španělsko
246	Španělsko	Itálie

Podíl respondentů na dílčích úrovních způsobilosti - řešení problémů v prostředí informačních technologií

Rozložení kompetencí v populaci – čten. gram.

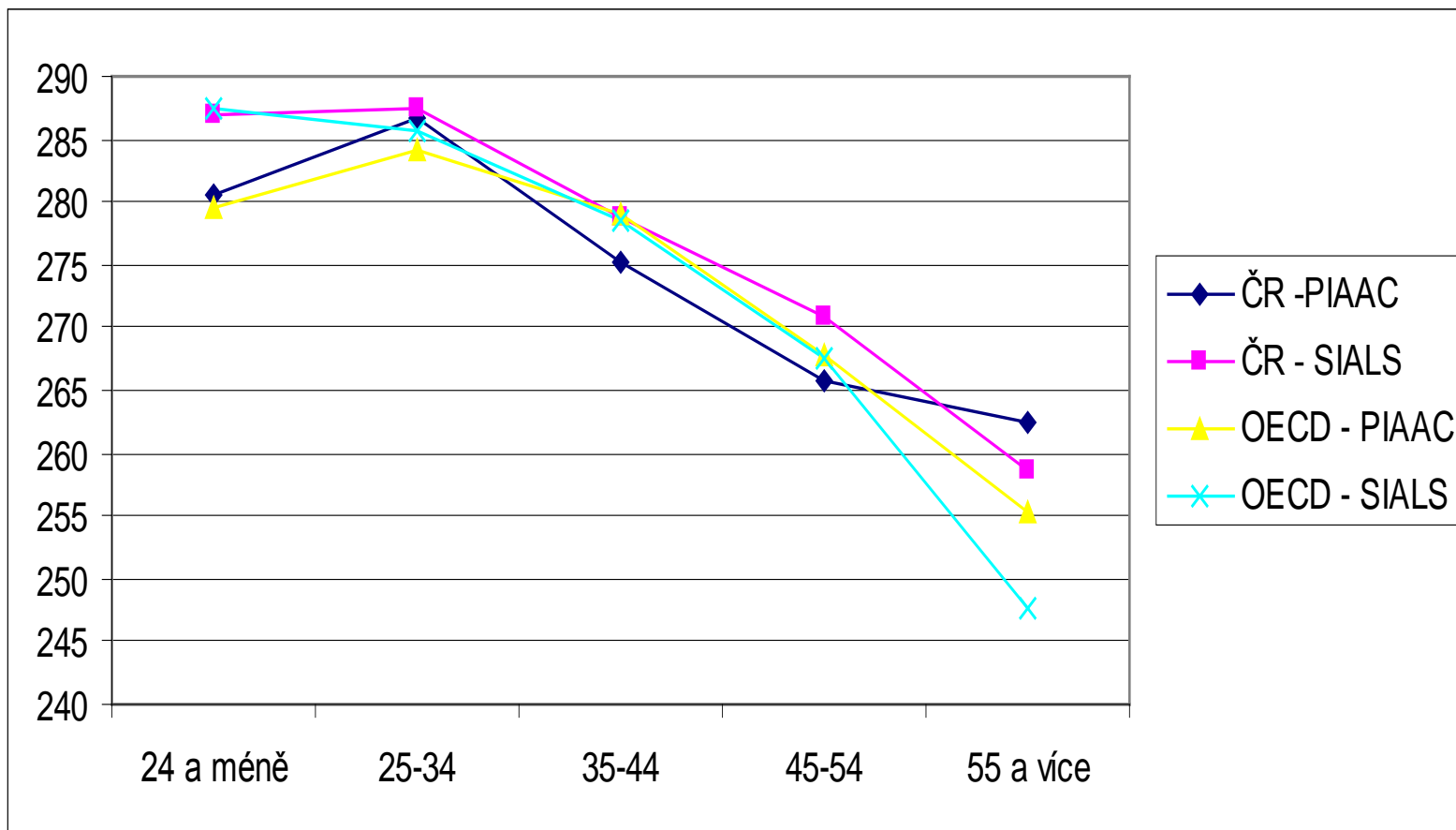
Průměrný výsledek v testu čtenářské gramotnosti 16-24

Průměrný výsledek	Srovnávaná země	Země, jejichž výsledek NENÍ významně odlišný od srovnávané země
299	Japan	Finland
297	Finland	Japan, Korea, Netherlands
295	Netherlands	Finland, Korea
293	Korea	Finland, Netherlands
287	Estonia	Australia, Flanders (Belgium)
285	Flanders (Belgium)	Australia, Czech Republic, Estonia, Poland, Sweden
284	Australia	Czech Republic, Estonia, Germany, Poland, Sweden, Flanders (Belgium)
283	Sweden	Australia, Czech Republic, Germany, Poland, Flanders (Belgium)
281	Poland	Australia, Czech Republic, Germany, Sweden, Flanders (Belgium)
281	Czech Republic	Australia, Austria, Canada, Denmark, Germany, Poland, Slovak Republic, Sweden, Flanders (Belgium)
280	Average	Austria, Czech Republic, Germany, Poland, Sweden
279	Germany	Australia, Austria, Canada, Czech Republic, Denmark, France, Norway, Poland, Slovak Republic, Sweden
278	Austria	Canada, Czech Republic, Denmark, France, Germany, Norway, Slovak Republic
276	Denmark	Austria, Canada, Czech Republic, France, Germany, Norway, Slovak Republic, United States
276	Slovak Republic	Austria, Canada, Czech Republic, Denmark, France, Germany, Norway, United States
276	Canada	Austria, Czech Republic, Denmark, France, Germany, Norway, Slovak Republic, United States
275	Norway	Austria, Canada, Denmark, France, Germany, Ireland, Slovak Republic, United States
275	France	Austria, Canada, Denmark, Germany, Norway, Slovak Republic, United States
272	United States	Canada, Denmark, France, Ireland, Norway, Slovak Republic, England/N. Ireland (UK), Cyprus ^{1 2}
271	Ireland	Norway, United States, England/N. Ireland (UK), Cyprus ^{1 2}
267	Cyprus ^{1 2}	Ireland, Spain, United States, England/N. Ireland (UK)
266	England/N. Ireland (UK)	Ireland, Italy, Spain, United States, Cyprus ^{1 2}
264	Spain	Italy, England/N. Ireland (UK), Cyprus ^{1 2}
261	Italy	Spain, England/N. Ireland (UK)

Průměrný výsledek v testu numerické gramotnosti 16-24

Průměrný výsledek	Srovnávaná země	Země, jejichž výsledek NENÍ významně odlišný od srovnávané země
285	Netherlands	Finland, Japan, Korea, Flanders (Belgium)
285	Finland	Japan, Korea, Netherlands, Flanders (Belgium)
283	Japan	Austria, Czech Republic, Estonia, Finland, Korea, Netherlands, Slovak Republic, Sweden, Flanders (Belgium)
283	Flanders (Belgium)	Austria, Finland, Japan, Korea, Netherlands, Slovak Republic, Sweden
281	Korea	Austria, Czech Republic, Estonia, Finland, Japan, Netherlands, Slovak Republic, Sweden, Flanders (Belgium)
279	Austria	Czech Republic, Estonia, Germany, Japan, Korea, Slovak Republic, Sweden, Flanders (Belgium)
279	Estonia	Austria, Czech Republic, Germany, Japan, Korea, Slovak Republic, Sweden
278	Sweden	Austria, Czech Republic, Estonia, Germany, Japan, Korea, Slovak Republic, Flanders (Belgium)
278	Czech Republic	Austria, Estonia, Germany, Japan, Korea, Slovak Republic, Sweden
278	Slovak Republic	Austria, Czech Republic, Estonia, Germany, Japan, Korea, Sweden, Flanders (Belgium)
275	Germany	Australia, Austria, Czech Republic, Denmark, Estonia, Norway, Slovak Republic, Sweden
273	Denmark	Australia, Germany, Norway
271	Average	Australia, Canada, Denmark, Norway, Poland
271	Norway	Australia, Canada, Denmark, Germany, Poland
270	Australia	Canada, Denmark, Germany, Norway, Poland, Cyprus ^{1 2}
269	Poland	Australia, Canada, Norway, Cyprus ^{1 2}
268	Canada	Australia, Norway, Poland, Cyprus ^{1 2}
264	Cyprus ^{1 2}	Australia, Canada, France, Poland
263	France	Cyprus ^{1 2}
258	Ireland	Italy, Spain, England/N. Ireland (UK)
257	England/N. Ireland (UK)	Ireland, Italy, Spain
255	Spain	Ireland, Italy, England/N. Ireland (UK)
251	Italy	Ireland, Spain, United States, England/N. Ireland (UK)
249	United States	Italy

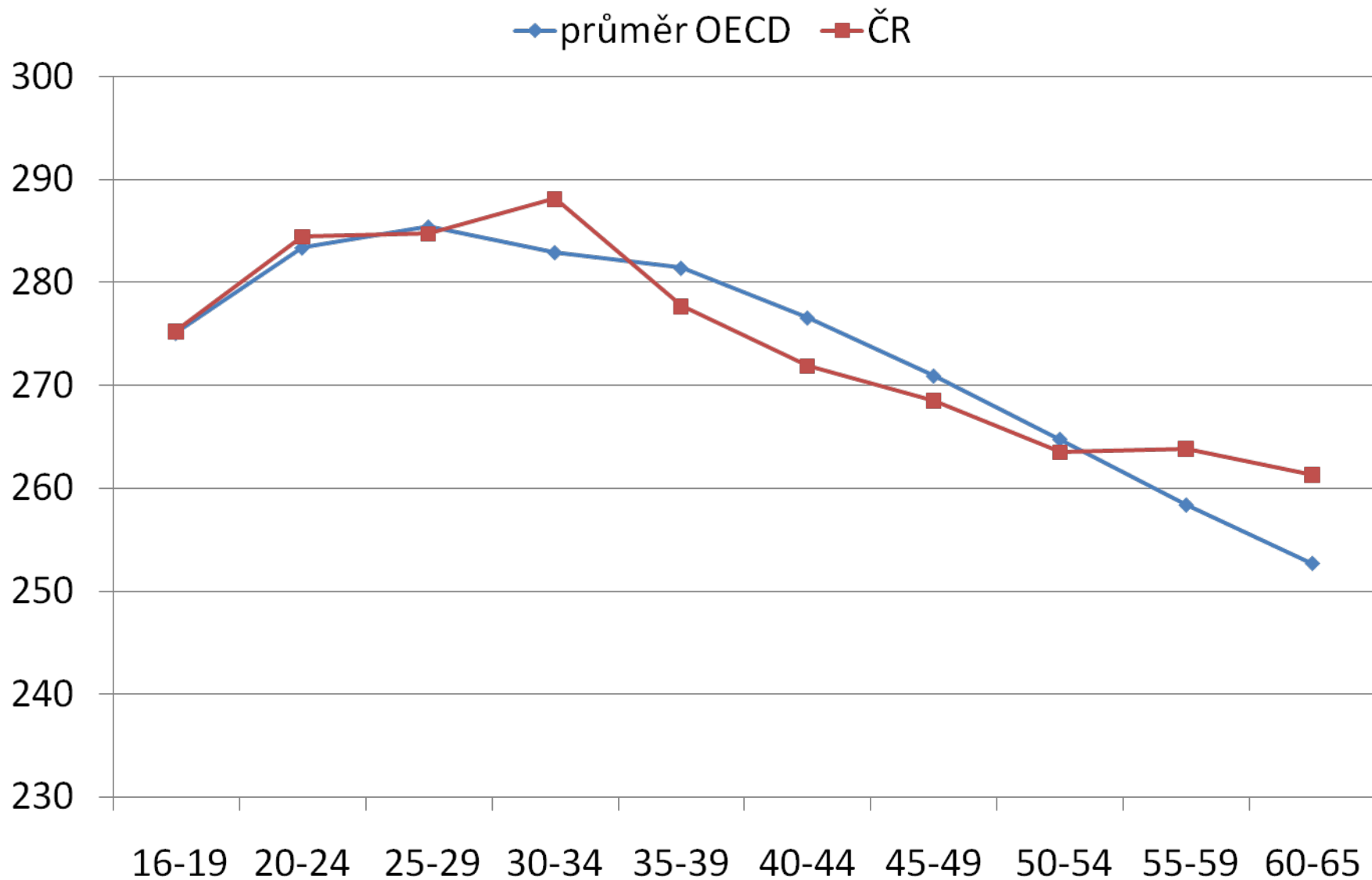
Trendy SIALS (1998) – PIAAC

Shrnutí 1

- Nepotvrdila se teze o dramatickém zhoršení českého vzdělávacího systému
- Výsledky celkově nejsou špatné
- Rozdíly mezi zeměmi jsou však relativně malé, a to především v nejmladších věkových kohortách
- Výsledky srovnatelné s výzkumem SIALS – relativní postavení v úrovni čtenářské a numerické gramotnosti se vyrovnává
- Rozdíly v ČR jsou relativně malé

Výsledky ve čtenářské gramotnosti podle věku

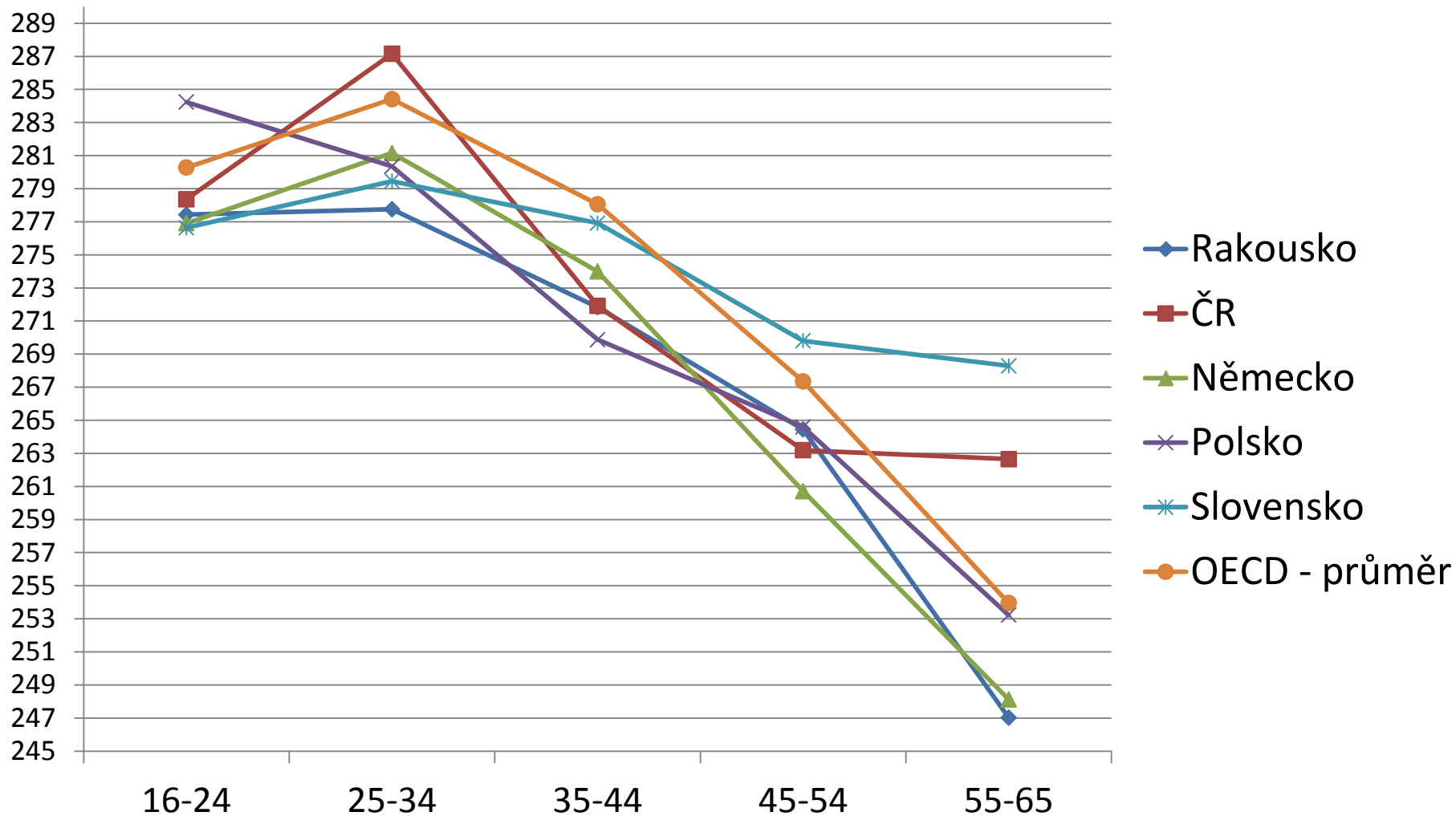
Výsledky podle pohlaví – čten. gram.

	Muži		Ženy		Muži - ženy
	Průměr	SE	Průměr	SE	
Republic of Korea	276	0,75	269	0,87	6,3
Netherlands	287	1,08	281	0,94	6,1
Belgium	278	0,97	273	1,08	5,3
Germany	272	1,17	267	1,19	5,1
Spain	254	1,00	249	1,04	4,7
Austria	272	1,04	267	0,93	4,1
Norway	280	0,97	276	0,91	3,9
Czech Republic	276	1,26	272	1,30	3,4
Sweden	281	1,08	278	1,10	3,3
Japan	298	0,88	295	1,01	3,1
England/N. Ireland	274	1,37	271	1,29	2,9
Canada	275	0,86	272	0,79	2,3
Ireland	268	1,17	265	1,10	2,3
OECD Average	274	0,24	272	0,23	2,0
Australia	281	1,28	279	1,11	1,8
United States	270	1,21	269	1,33	0,7
Italy	250	1,50	251	1,32	-0,3
Denmark	271	1,03	271	0,80	-0,4
Slovak Republic	273	0,86	274	0,82	-0,8
Estonia	275	1,09	277	0,81	-1,6
Cyprus	268	1,18	270	0,97	-1,6
Finland	286	1,21	289	0,99	-3,2
Poland	264	0,97	270	0,86	-6,4

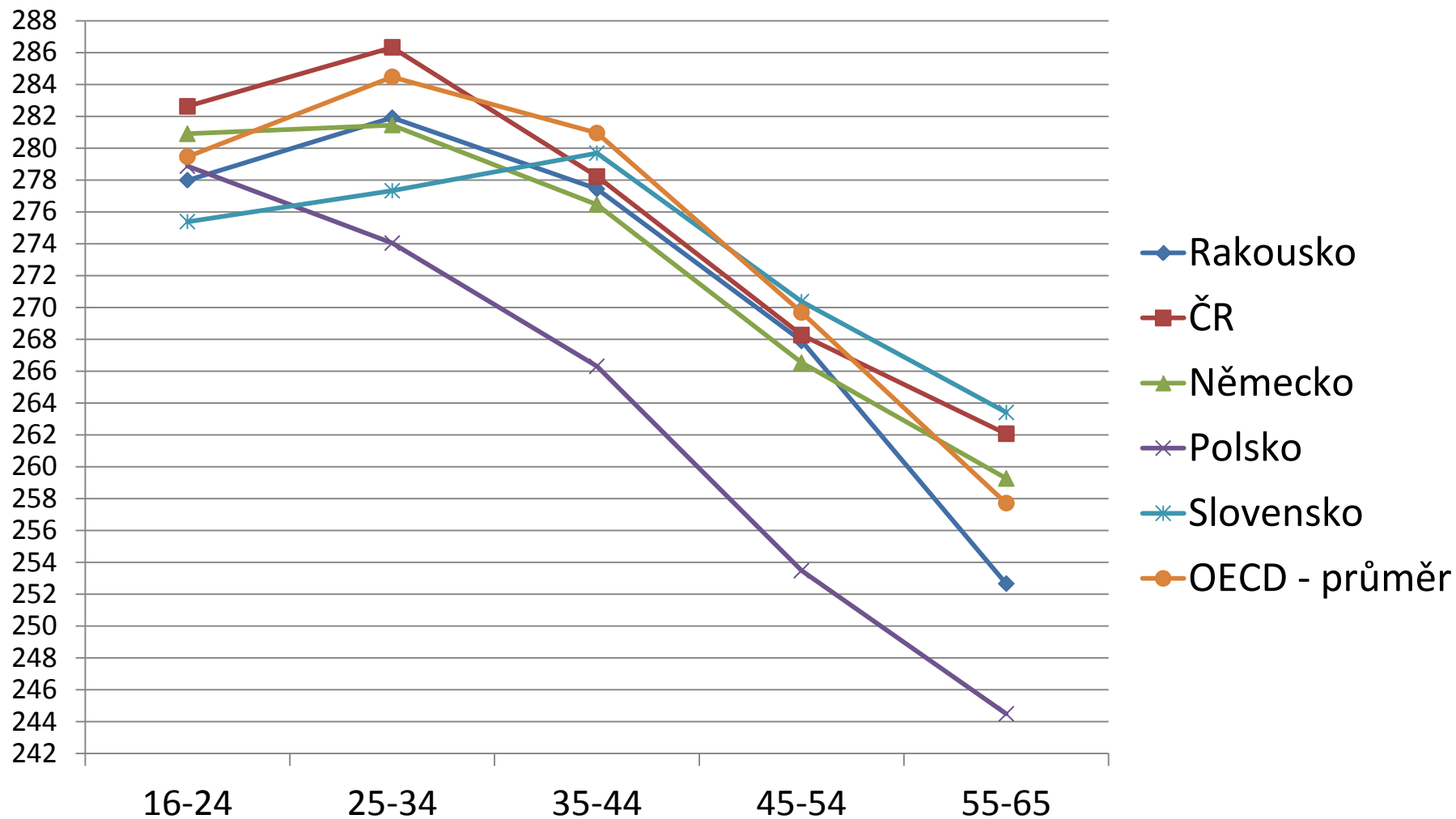
Výsledky podle pohlaví – numer. gram.

	Muži		Ženy		Muži - ženy
	Průměr	SE	Průměr	SE	
Germany	280	1,31	263	1,32	17,3
Netherlands	289	1,09	272	0,97	16,7
Belgium	288	1,14	272	1,15	16,0
Norway	286	1,17	271	1,07	14,8
Canada	273	0,90	258	0,95	14,6
England/N. Ireland	269	1,39	255	1,42	14,3
United States	260	1,27	246	1,46	14,1
Australia	274	1,42	261	1,20	13,7
Sweden	286	1,31	272	0,98	13,6
Austria	282	1,20	268	1,14	13,2
Spain	252	0,99	240	0,95	12,5
Japan	294	1,13	282	1,06	12,3
Ireland	262	1,29	250	1,33	11,9
OECD Average	275	0,26	264	0,25	11,7
Italy	252	1,39	242	1,38	10,7
Denmark	283	1,20	273	0,95	10,3
Republic of Korea	269	0,90	258	0,99	10,3
Finland	287	1,20	277	1,00	10,2
Czech Republic	280	1,36	271	1,30	9,0
Cyprus	268	1,13	261	1,17	7,3
Estonia	276	0,86	270	0,80	6,0
Slovak Republic	277	1,08	275	0,97	2,4
Poland	261	1,24	259	0,90	1,9

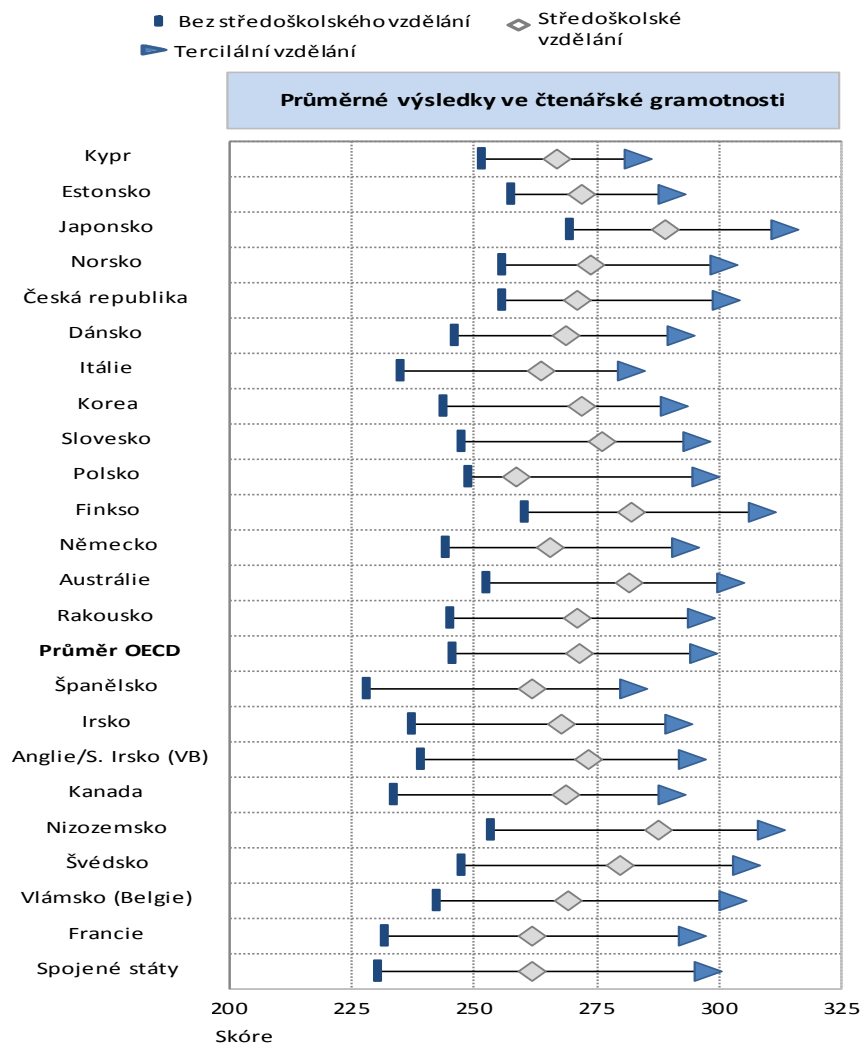
Čtenářská gramotnost – ženy dle věku

Čtenářská gramotnost – muži dle věku

Výsledky podle vzdělání – čten. gram.

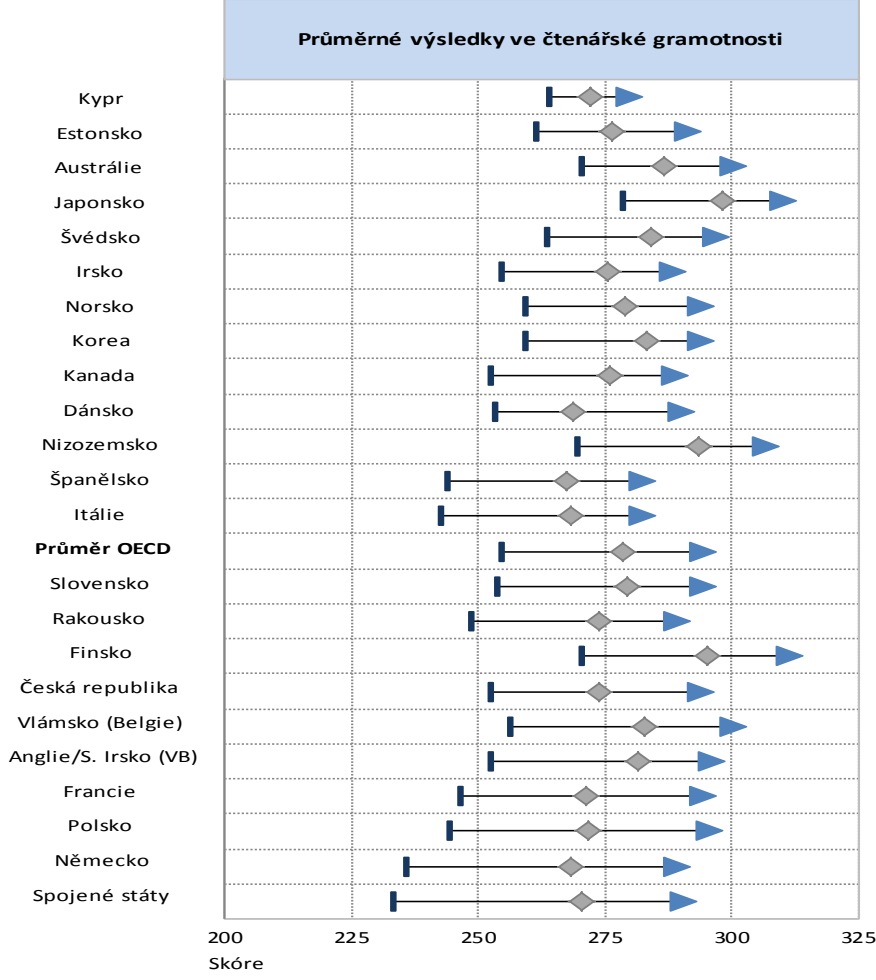

Kompetence dle vzdělání – ČR

Nejvyšší dosažené vzdělání	Zastoupení v populaci (%)	Průměrný skóre v čtenářské gramotnosti	SE	Průměrný skóre v numerické gramotnosti	SE	Průměrný skóre v řešení problémů v prostředí informačních technologií	SE
Základní vzdělání	12,7	258,9	2,7	251,8	2,4	285,4	3,1
Vyučení bez maturity kratší než 2 roky	2,5	243,2	4,9	242,2	6,3	266,4	6,1
Vyučení bez maturity delší než 2 roky	32,8	258,6	1,4	259,3	1,5	257,6	2,5
Vyučení s maturitou	1,4	264,1	6,5	270,2	8,6	273,1	8,2
Střední odborné s maturitou	25,4	282,0	1,5	284,9	1,4	288,4	1,9
Střední všeobecné s maturitou (gymnázium)	4,6	296,0	3,2	297,5	3,3	305,5	3,5
Středoškolská nástavba	2,3	278,4	4,1	284,9	7,3	279,0	5,5
Vyšší odborné	1,7	293,0	4,3	287,1	5,9	279,7	5,9
Bakalářské vysokoškolské vzdělání	2,9	297,8	4,6	307,2	4,2	299,9	6,8
Magisterské vysokoškolské vzdělání	11,6	303,2	2,8	313,2	3,0	307,1	3,0
Postgraduální vzdělání	1,4	303,3	7,0	319,9	5,9	296,2	7,2

Výsledky podle rodinného zázemí – čten. gram.

- Ani jeden z rodičů nedosáhl středního vzdělání
- ◆ Alespoň jeden z rodičů dosáhl středoškolského (vyššího odborného) vzdělání
- ▶ Alespoň jeden z rodičů dosáhl vysokoškolského vzdělání

Shrnutí 2

- Silná závislost dovedností na rodinném zázemí
- Relativně dobré výsledky vysokoškoláků, relativně špatné výsledky učňů
- Problémy se sladováním rodinného a pracovního života

Některá další zjištění

- Kraje: Nadprůměrná Praha, podprůměrný Karlovarský kraj
- Kompetence souvisejí s lepším hodnocením zdravotního stavu, vyšší důvěrou, dobrovolnictvím a pocitem, že lze ovlivnit politické rozhodování

Některé implikace pro vzdělávací politiku

- Neustat v odstraňování selektivních prvků ve vzdělávací soustavě v oblasti povinného vzdělávání
- Naopak zvyšovat konkurenci v oblasti TV
- Kompetence souvisejí s mnoha dalšími faktory – úzká spolupráce s dalšími resorty
- I učební obory by se měly více zaměřit na čtenářské a numerické dovednosti
- Spíše než unáhleně reformovat, usilovně budovat kapacity v každé třídě a škole

Další informace

- OECD. 2013. *First Results from the Survey of Adult Skills*. Dostupné na: http://www.oecd-ilibrary.org/education/oecd-skills-outlook-2013_9789264204256-en
- <http://www.oecd.org/site/piaac/>
- <http://skills.oecd.org>

Další informace – ČR

- Dům zahraniční spolupráce
- Na Poříčí 4 Praha 1
- www.piaac.cz ; www.facebook.com/piaac.cz

- Národní koordinátorka PIAAC:
- RNDr. Jana Straková, Ph.D.
- jana.strakova@dzs.cz

- Marketingová strategie výzkumu PIAAC:
- Bc. Věra Weinerová
- vera.weinerova@dzs.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

PIAAC | POZVÁNKA NA KONFERENCI

PŘEDPOKLADY ÚSPĚCHU V PRÁCI A V ŽIVOTĚ

Výsledky mezinárodního výzkumu OECD PIAAC v České republice
a jejich implikace pro veřejné politiky

27. listopadu 2013 od 10.00 hod., Hotel Duo, Teplická 492, Praha 9

Registrace účasti a program konference na www.piaac.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Děkuji za pozornost!

Arnošt Veselý
Katedra veřejné a sociální politiky
Fakulta sociálních věd
Univerzita Karlova v Praze
veselya@fsv.cuni.cz